

ISSN 2149-1232
FİYAT 10 TL

Satinalma

www.satinalmadergisi.com

www.BuyerNetwork.net

Satinalma ve Tedarik Zinciri Yöneticilerinin Dergisi

Yıl: 6 Sayı: 66 HAZİRAN 2018

TEDARİK ZİNCİRİ 4.0 : STRATEJİ, YETENEK, TEKNOLOJİ

Arş. Gör. Adil ÜNAL

TIBBİ TEDARİK ZİNCİRİNİN ÖZELLİKLERİ

Mehmet ATASEVER

TEHLİKELİ MADDELERİN
PAKETLENMESİ

Prof. Dr. Murat ERDAL

ÖNÜMÜZDEKİ YILLARDA
İŞ İNSANLARINI NELER
BEKLİYOR ?

Prof. Dr. Mahmut TEKİN

ETİK KÜLTÜRÜN KURUMLARDA
GELİŞTİRİLMESİNDE
İŞ ETİĞİ VE KAMU ETİĞİ İLİŞKİSİ

Bülent BALKAN

Mehmet ATASEVER*Kamu İhale Kurumu**Kurul Üyesi**mhatasever@gmail.com*

TIBBİ TEDARİK ZİNCİRİNİN ÖZELLİKLERİ

Sağlık sektörü tüm Dünyada en büyük 10 sektörün içerisinde yer almaktadır. Birçok açıdan diğer sektörlerle karşılaştırıldığında oldukça farklı bir yapısı olan sağlık sektöründe tıbbi tedarik zincirinin kendisine has özellikleri bulunmaktadır. Hizmet sektörünün önemli bir aktörü olan sağlık sektörü yapısı gereği farklı bir çok uzmanlığın bir arada yürütülmesi/yönetilmesi gereken bir alandır. Şöyle ki sağlık sektöründe bir taraftan ana hizmet olan tıbbi hizmetlerin sunumu ile beraber diğer bir çok yardımcı hizmetinde uygun bir şekilde temin edilmesi gerekir. Sağlık sektöründe tıbbi hizmetlerin yanı sıra yemekten, güvenliğe, satın almadan stok yönetimine, insan kaynakları yönetiminden muhasebeye kadar bir çok farklı alan uzmanının organize bir şekilde çalıştırılması gerekir. Bu açıdan sağlık sektörü ve sağlık hizmet sunumunun yapıldığı sağlık işletmeleri oldukça karmaşık yapılar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sağlık sektöründeki veya sağlık işletmelerindeki bu karmaşık yapı sektörün idamesi için gerekli tedarik zincirinde de ortaya çıkmaktadır. Sağlık sektöründe bir taraftan sektörün en önemli unsuru olan sağlık personelinin temin etmek ve organize etmek gerekir. Diğer taraftan ise hizmetin gereği için zorunlu olan uygun alanların yapımı veya kiralanması gerekir. Sağlık hizmet sunumu için gerekli hizmet alanlarının temin edilmesini takiben ihtiyaç duyulan tıbbi cihaz, mobilya ve tefrişatın satın alınması veya kiralanması gerekir. Bütün bu ihtiyaçların karşılanmasından sonra dahi hizmet sunumu için yemek, kırtasiye, yakıt, iletişim, temizlik, bakım, onarım gibi mal ve/veya hizmetlerin temin edilmesi gerekir. Söz konusu mal veya hizmetlerin yanında sağlık sektörü için en önemli ihtiyaç kalemini tıbbi ürün ve hizmetler oluşturmaktadır.

“Tıbbi Tedarik Zinciri” 2017 yılı itibarıyla Türkiye’de sağlık harcamalarının yaklaşık olarak %17’sine tekabül etmektedir. Ülkemizde sağlık için 2016 yılında 120 milyar TL harcama yapılmış olup bu rakamın 2017 yılında 140 milyar TL civarında olacağını tahmin edilmektedir. Bu tutarda Türkiye’de 2017 yılı için 24 Milyar TL’lik bir meblağa denk gelmektedir. Söz konusu 24 Milyar TL tutarındaki “Tıbbi Tedarik Zinciri” kapsamında büyük ölçüde kamuya ait sağlık kurumlarının Kamu İhale Mevzuatı çerçevesinde temin etmek zorunda olduğu tıbbi ürün, cihaz, demirbaş malzeme ve hizmetler ile bunların özel sağlık işletmelerindeki karşılıkları yer almıştır. Bunlar dışındaki mal veya hizmetler kendilerine özel mevzuatları gereği satın alma işlemlerine tabi olmadan temin edilmektedir. Personel temini, ayaktan hasta ilaç giderleri, hastane veya aile hekimliğinden hizmet alma gibi.

“Tıbbi Tedarik Zinciri” kapsamına giren tıbbi cihaz, tıbbi malzeme, ilaç ve hizmet alımları gibi ürün veya hizmetler bir çok açıdan diğer ürün veya hizmetlerden farklılık göstermektedir. Bu farklılık büyük ölçüde sağlık hizmetlerinin kendine has özelliklerinden kaynaklanmaktadır.

Bilindiği üzere sağlık hizmetleri stoklanamayan hizmetlerdendir. Yani üretildiği zaman tüketilmesi gerekir. Hastane acillerine başvuru gibi, çoğu kez bu hizmetlere ihtiyaç duyanların beklemeye tahammülü yoktur. 112 Acil sağlık hizmetleri gibi bazı sağlık hizmetlerinin verilmemesi veya gecikmesi sakatlanmalara, uzuv kaybına veya can kaybına neden olabilir.

Tıbbi tedarik zincirini oluşturan mal ve hizmetlerin birçoğu da kendine has özellikler taşımaktadır. Şöyle ki;

- Bu mal veya hizmetlerin bir çoğu stoklanamaz veya miat problemi dolayısıyla belli süre içerisinde tüketilmesi gerekir. Sağlık hizmetleri ve/veya ilaç ve tıbbi malzemenin bir çoğu bu kapsamdadır.
- Tıbbi Tedarike konu olan mal ve hizmetlerin büyük bir kısmı temin edilmediğinde veya zamanında temin edilmediğinde insan sağlığını riske sokabilecek durumlar oluşabilmektedir. Bu açıdan bu mal ve hizmetlerin zamanında temini büyük bir önem taşır.
- Tıbbi Tedarike konu olan mal ve hizmetlerin kalitesi insan ve toplum sağlığını etkileyebilmektedir. Bu açıdan bu mal ve hizmetlerin kaliteli olması gerekir.
- Tıbbi Tedarike konu olan ürünlerin bir

çoğunun özel bölümlerde stoklanması gerekir. Tıbbi laboratuvarlarda kullanılan kimyasal ürünler, aşılar ve bazı ilaçlar bu kapsamdadır.

- Tıbbi Tedarike konu olan mal ve hizmetlerin alıcısı/tüketicisi büyük ölçüde kamu sağlık hizmeti sunan işletmelerdir. Bu yüzden bu mal ve hizmetlerin temini ve tüketimi Kamu İhale Kanunu, Kamu Mali kontrol ve Yönetimi Kanunu, Bütçe Kanunu gibi mevzuatlara tabidir.
- Tıbbi Tedarike konu olan mal ve hizmetlerin bir çoğunun temini için özel teknik şartnameler hazırlanması gerekir.
- Tıbbi Tedarike konu olan mal ve hizmetlerin önemli bir kısmı ithal ürünlerden olduğundan dolayı döviz fiyatlarındaki dalgalanmalardan hızlı bir şekilde etkilenirler.
- Tıbbi Tedarike konu olan mal ve hizmetlerin bir çoğunun muayenesi ve kontrolü için uzman kişilere ihtiyaç duyulur.

Sonuç olarak **"Tıbbi Tedarik Zinciri"** kapsamına giren tıbbi cihaz, tıbbi malzeme, ilaç ve hizmet alımları gibi ürün ve hizmetler bir çok açıdan diğer ürün ve hizmetlerden farklılık göstermektedir. Dolayısıyla bu mal ve hizmetlerin tedarikinde de bu özelliklerin göz önünde bulundurulması ve buna uygun bir satın alma, lojistik ve stok yönetimi stratejisi izlenmesi gerekir.

